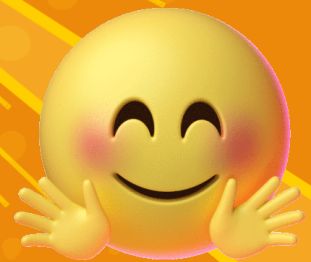

Η α' κλίση στα
αρχαία ελληνικά,
λάμπει ολόκερη
απ' αναρά !

συν-ε-μάθηση

Ως γνήσιοι **ντετέκτιβ**
μόλις αναλάβαμε να επιλύσουμε
τα μυστήρια **της α' κλίσης** !

Αφού ολοκληρώσουμε την **έρευνά** μας,
θα είμαστε σε θέση
να επιλύσουμε τις εξής απορίες :

- Ποια **ουσιαστικά** ανήκουν στην α' κλίση;
 - Σε ποια **γέννη** ανήκουν;
- Μοιάζουν με αντίστοιχα ουσιαστικά στα **ν.ε**;
 - Ποιες **καταλήξεις** χρησιμοποιούμε ;
 - Τι πρέπει να προσέχουμε
στον **τονισμό** τους;
- Ποιες οι **διαφορές** α' και β' κλίσης;

*Καλή μας **διερεύνηση** ->*

Ας δούμε τα δύο **πρώτα στοιχεία**

που με ντετεκτιβική μαεστρία πρέπει να συλλέξουμε!

1. Η **α' κλίση** έχει μόνο **αρσενικά** και **θηλυκά** ουσιαστικά και απολύτως *κανένα ουδέτερο!*

(Πειράζει που θέλουμε να κραυγάσουμε **Γιούπiiii;**)

2. Στον **πληθυντικό όλα** τα ουσιαστικά:

α) παίρνουν τις καταλήξεις του **θηλυκού άρθρου (!)**

β) η **κλητική πληθυντικού** είναι ίδια με την **ονομαστική**

γ) στη **γενική πληθυντικού** τονίζονται όλα ανεξαιρέτως στη **λήγουσα**

και παίρνουν **περισπωμένα**, με την κατάληξη **-ων**

Πάμε να μετατρέψουμε τα στοιχεία μας σε **αποδείξεις**;

Οι **καταλήξεις**

Το **θηλυκό** άρθρο στον
πληθυντικό

	αρσενικά		θηλυκά		αρσενικά και θηλυκά
	ενικός αριθμός				πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ας	-ης	-α	-η	-αι
γενική	-ου	-ου	-ας/-ης	-ης	-ῶν
δοτική	-α	-η	-α/-η	-η	-αις
αιτιατική	-αν	-ην	-αν	-ην	-ας
κλητική	-α	-η/-α	-α	-η	-αι

αί

τῶν

ταῖς

τάς

(ῶ)

Ναι, καλά τα είπαμε!!!

Καταλήξεις αρσενικών της α' ...

Καταλήξεις θηλυκών της α' κλ...

Επόμενο **στοιχείο**
που πρέπει να διερευνήσουμε:

*Μοιάζει η κλίση των ουσιαστικών αυτών
με τα **νέα ελληνικά** ;*

[Πατάμε εδώ](#)... και φύγαμε!

Μην ξεχάσουμε τον
μεγεθυντικό μας φακό!!!

Διαφορές με τα **νέα ελληνικά**,
κατανοητές...

Διαφορές με τη **β' κλίση** όμως;

Δύο μαγικοί **πίνακες**
θα μας τα πούνε όλα καθαρά!

Καταλήξεις της α' κλίσης

	αρσενικά		θηλυκά		αρσενικά και θηλυκά
	ενικός αριθμός				πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ας	-ης	-α	-η	-αι
γενική	-ου	-ου	-ας/-ης	-ης	-ῶν
δοτική	-α	-η	-α/-η	-η	-αις
αιτιατική	-αν	-ην	-αν	-ην	-ας
κλητική	-α	-η/-α	-α	-η	-αι

θηλ.
άρθρο

θηλ.
άρθρο

Καταλήξεις της Β' κλίσης

	αρσενικό και θηλυκό		ουδέτερο	
	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ος	-οι	-ον	-α
γενική	-ου	-ων	-ου	-ων
δοτική	-ω	-οις	-ω	-οις
αιτιατική	-ον	-ους	-ον	-α
κλητική	-ε	-οι	-ον	-α

μόνο
β' κλ.

αρσ.
άρθρο

Ρίξαμε τη ματιά μας στους **πίνακες...**

Πάμε τώρα να παίξουμε με τις **δύο κλίσεις** παρέα,
χάρη στη **Χαρά Σκουμποπούλου;**

Λεξοτοιχοπαιχνίδισμα νούμερο 1 [εδώ, παρακαλώ!](#)

Λεξοτοιχοπαιχνίδισμα νούμερο 2 [εδώ, παρακαλώ!](#)

Ωραία και καλά κι αυτά !
Πάμε, όμως, τώρα
να δούμε **βιντεάκια** και
να εξασκηθούμε με
παιχνίδια διαδραστικά,
για κάθε **γένος** χωριστά;

Τα αρσενικά πρωτόκλιτα ουσιαστικά:

Η α' κλίση των ουσιαστικών στα αρχαία ελληνικά, αρσενικά σε -ας, -ης.

εναός

ον.	ποιητής	→	πάντα σε -ου
γεν.	ποιητοῦ	→	
δοτ.	ποιητῇ	→	
αιτ.	ποιητὴν	→	
κλ.	ποιητὰ	→	Το -α της κλίσεως ΠΑΝΤΑ βραχὺ

πληθ.

ον.	ποιηταί	→	Τονίζεται ΠΑΝΤΑ στη λήγουσα με περισπωμένη
γεν.	ποιητῶν	→	
δοτ.	ποιηταῖς	→	
αιτ.	ποιητάς	→	Το -ας ΠΑΝΤΑ μακρό
κλ.	ποιηταί	→	

Κανόνες

YouTube

0:00 / 7:25

Μερικά στοιχεία που συλλέξαμε
για τα **αρσενικά** της α' κλίσης,
καθώς είμαστε σαΐνια ντετέκτιβ:

1. Προσέχουμε : κλητική ενικού των αρσενικών σε -ης.
Τα περισσότερα σχηματίζουν
κλητική σε -α βραχύ.

Μόνο τα ουσιαστικά σε **-δης** (π.χ. *εὐπατρίδης*)
και το κύριο όνομα **Αἰσχίνης**
διατηρούν την κατάληξη -η.

2. Ακόμη, η κατάληξη **-ας** είναι μακρά,
π.χ. *τοὺς κριτάς*.

κοχλίας, η κλίση

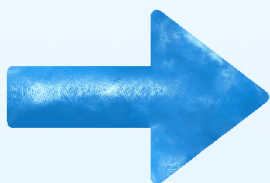
κριτής, η κλίση

3. Τα **οξύτονα** και **παροξύτονα** ουσιαστικά α' κλίσης διατηρούν τον τόνο τους στην **ίδια** συλλαβή σε όλες τις πτώσεις (θυμόμαστε ότι στη γενική βέβαια πληθυντικού **όλα** τονίζονται στη λήγουσα), π.χ. *ὁ κριτής, τοῦ κριτοῦ, τῷ κριτῇ, τὸν κριτήν.*

Ωχ...Τι είναι, καλέ, τα οξύτονα και τα παροξύτονα; αυτό **δεν** το θυμόμαστε καλά....

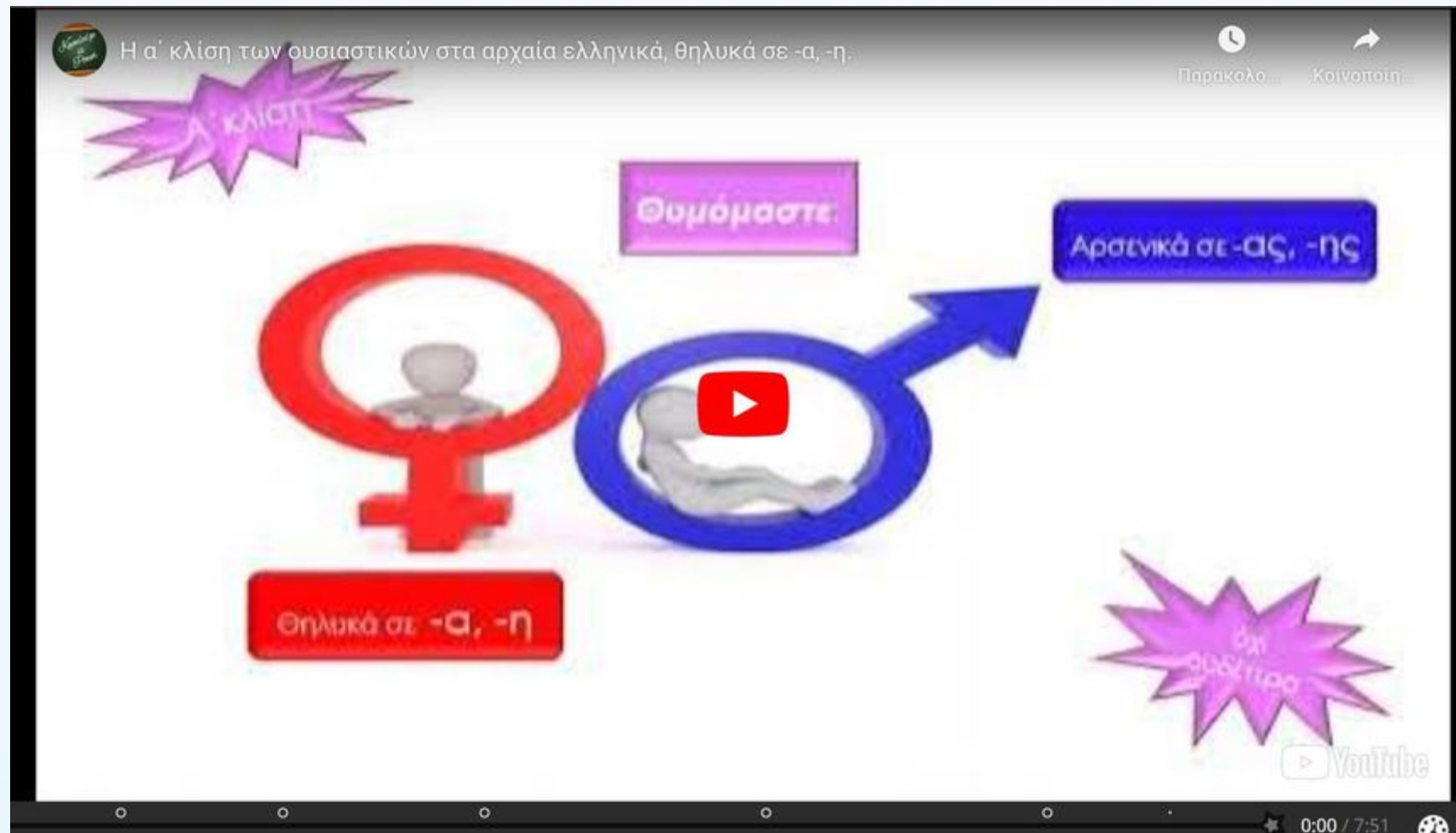
Μήπως σχετίζεται με το σε ποια συλλαβή μπαίνει ο τόνος στην **ονομαστική**; Κανένα πρόβλημα!

Έχουμε παιχνίδι από τον λεξότοιχο της **joanbal8**, στα γρήγορα να μας τα θυμίσει

Οξύτονα-Παροξύτονα-Προπαρ...

Φύγαμε για τα **θηλυκά πρωτόκλιτα** ουσιαστικά:

Στοιχεία που συλλέξαμε για
τον ενικό των **θηλυκών** της α' κλίσης,
καθώς εξακολουθούμε να είμαστε σαΐνια ντετέκτιβ:

I. τα πρωτόκλιτα θηλυκά που λήγουν σε -η,
διατηρούν το -η παντού !!!

II. τα πρωτόκλιτα θηλυκά που λήγουν σε -α:

1) αν πριν από την κατάληξη α υπάρχει
σύμφωνο (εκτός από το ρ), τότε:

- το α αυτό λέγεται **μη καθαρό**,
- είναι κανονικά **βραχύχρονο**
- και στη γενική και δοτική του ενικού τρέπεται σε η:

ή μοῦσα, τῆς μούσης, τῇ μούσῃ κτλ. - ή μᾶζα, τῆς μάζης, τῇ μάζῃ κτλ.

2) αν πριν από την κατάληξη -α
υπάρχει **φωνήεν** ή **ρ**,

- τότε το α αυτό λέγεται **καθαρό**,
- είναι κανονικά **μακρόχρονο**
- και παραμένει **μακρό**
σε όλες τις πτώσεις του ενικού:

ή πολιτεία, τῆς πολιτείας, τῇ πολιτεία κτλ. -

ή ὥρα, τῆς ὥρας, τῇ ὥρα κτλ.

ή πηγή και η κλίση της

ή ὥρα και η κλίση της

ή γλώσσα και η κλίση της

3) το α της κατάληξης

στην **αιτιατική** και την **κλητική** του ενικού

είναι μακρόχρονο ή βραχύχρονο,
ανάλογα με το τι είναι στην **ονομαστική**:

(ή πολιτείᾱ) τὴν πολιτείᾱν, ὦ πολιτείᾱ -

(ή μουσᾶ) τὴν μουσᾶν, ὦ μουσᾶ.

Κι άλλη μια εξάκηση, τόση δα, διαδραστικά,
χάρη στον **Ελληνικό Πολιτισμό** για τα **θηλυκά**:

[Χτυπάμε εδώ](#), [εδώ](#) [κι εδώ](#) !!!

Εμπεδώνουμε τη θεωρία μας
με τις καρτούλες μνήμης του κ. **Δημήτρη Γκαγκτζή:**
[Καρτούλες, εδώ!](#)

Ζήτω!!! Ήρθε επιτέλους η ώρα να **παίξουμε!!!**

Με τους **λεξότοιχους**
της κ. **Χ. Σκουμποπούλου** και της **Natasha100:**

Χτυπάμε τα ουσιαστικά της α' κλίσης [εδώ!](#) [Κι εδώ!](#)

Το [παιχνίδι](#) της α' κλίσης με την κ. **Ε. Κούση**

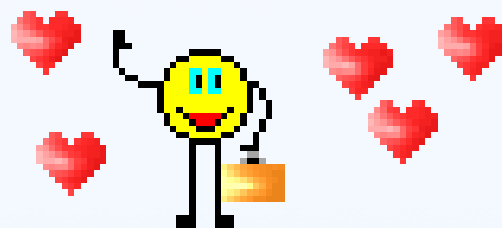
Και το [κουίζ](#) μας με τον κ. **Α. Γαλανό**

Ελληνικός
Πολιτισμός

κ. Α. Γαλανό

κ. Δ. Γκαγκτζή

κ. Ε. Κούση

Natasha100

κ. Χ. Σκουμποπούλου

thanks!!

Γραμματική

κ. Κ. Σάιτ

joanbal8

giphy

Ευχαριστούμε για την ανάγνωση !

ΤΕΛΟΣ!